

Der er synsprøver både før og efter operationen. Foto: Claudia Dons

Det er primitive forhold, der opereres under. Foto: Claudia Dons

"Den største gave her i livet er at kunne give"

57-årige Jannik Boberg-Ans fra Charlottenlund er en af landets bedste øjenkirurger. Sammen med sin kone og en kollega bruger han mange af sine ferier på at operere grå stær-patienter i de fattigste afkroge af verden. Senest var de i Nepal, hvor de på to dage nåede at operere 150 næsten blinde mennesker

Der blev hængt blomsterkæder om halsen på de danske øjenlæger, og det blev også til et hinduistisk pandemærke. Foto: Claudia Dons

Af Jesper Bjørn Larsen
jesper.larsen@lokalavisen.dk

SÆRSYN "Jeg vil meget hellere lave det her end at sidde på en sandstrand og se på solskolde, fede og udmattede turister dyppe sig i vandet".

Jannik Boberg-Ans smiler skævt. Ligner en, der først bliver lidt forlegen over skarphe den i sit udsagn. Siden tilfreds med at have indrammet pointen.

Med mere end 15.000 operationer på cv'et er den 57-årige mand en af Danmarks mest erfarne og respekterede øjenkirurger. Hans kalender er så fyldt, at Villabyerne har takket ja til en tid på kli-

nikken, Euro Eyes i Gyngemosen, mellem to operationer af danskere, der gerne vil smide brillen.

Næsten mistet synet

Usentimentalt, men med masser af lidenskab, fortæller Jannik Boberg-Ans om de mange ture til verdens fattigste egne, han sammen med sin kone Goril, der er øjenlæge på Glostrup Hospital, og kollegaen Peter Vangsted fra City Eye Clinic, har været på siden 2006.

De har besøgt Peru, Lesotho, to gange Den Dominikanske Republik og to gange

Nepal, senest i januar 2014. De opererer patienter med lidelsen grå stær, som i den 3. verden er den hyppigste årsag til blindhed. De tager kun patienter med 10 procent af synet tilbage eller derunder.

"Langt de fleste når op på 100 procent af synet igen. Dermed er det ofte ikke kun én person, vi hjælper på fode med en operation, men 5-10 mennesker. For mændene betyder det f.eks., at de kan starte med at arbejde igen, forsørge deres familier".

Jannik Boberg-Ans mindes den 28-årige tømrer i Den Dominikanske Republik, der

var blevet blind på begge øjne. Han sad i et hjørne og kunne ingenting. Da Jannik havde opereret ham, kunne han se fuldt normalt igen og skabe sig en tilværelse.

De tre danske øjenlæger tjener intet på turene, tværtimod, de betaler selv for rejser og ophold. Til gengæld får de sponseret en del af udstyret til operationerne, bl.a. fra Euro Eyes, og resten låner de sig til på de lokale hospitaler i de pågældende lande.

"Den største gave her i livet er at kunne give, se den forskel, man kan gøre. Jeg bliver bare så glad, når det, jeg er god til at

lave, gør så stor en forskel for andre mennesker", siger Jannik Boberg-Ans.

Primitive forhold

Det var bjerglandsbyen Jogbuda, der senest var målet for den danske delegation. En by, der ligger seks timers transport op ad Himalaya, i det fattigste område af Nepal.

Byens borgere lever afskåret fra omverden, for der løber kæmpemæssige floder ned ad bjerget, som man store dele af året ikke kan passere. 60 procent af menneskene i byen lever under FN's fattigdomsgrænse. Der er ingen rindende vand, ingen kloakering.

I en staldlignende bygning, gennemsprøjet med formalin, satte de danske øjenlæger og den nepalesiske øjenlæge Bidya Prasad Pant tre operationsborde op og dækkede dem med sterile klude. En trykkoer sørgede for den primitive, men driftssikre måde at sterilisere instrumenter, og kogt vand blev brugt til at vaske hænder i. Elektriciteten fra det mædbragte anlæg kom og gik, så en nødgenerator stod klar til at tage over.

I to dage, fra kl. 7 morgen til 22 aften, opererede de fire øjenlæger med assistance fra lokale sygeplejersker. 150 operationer, ikke en eneste komplikation.

En af de opererede var en kvinde i slutningen af tresserne, der så sin svigerdatter og børnebørn for første gang, da hun fik klappen af øjet.

Efter sådan en dag har man en god fornemmelse i kroppen, men man trænger også til hvile, erkender Jannik Boberg-Ans.

"Det gør ondt i ryg og ben, for vi sidder på skamler eller trætaburetter. Men man bliver nødt til at tage sig sammen. Det går ikke at klage over småsmerter", smiler han.

Fyldt med beundring

Nepaleserne var heller ikke pjesevede. De er vant til et barskt liv, så de sad på en lang række og ventede på deres tur. Alle på

Jannik Boberg-Ans er en af Danmarks mest erfarne øjenkirurger. Her ses han på 'hjemmebanen', Euro Eyes i Søborg. Foto: Jesper Bjørn Larsen

hug, selv om de var godt oppe i årene. Alle patienter fik en synsprøve før og efter, de fik målt øjen- og blodtryk, og så blev de tjekket for HIV- eller Hepatitis-smitte.

De lokale bar tydeligt præg af at bo i et område, hvor der ikke er lægehjælp. Deres ben var tynde som fingre, og 5 procent af dem var spedalske.

"Selvfølgelig bliver jeg påvirket af at se folk i dyb nød, men jeg bliver også glædeligt overrasket. De her mennesker lever i en ekstrem fattigdom, men alligevel er de superglade og positive. Jeg bliver ikke fyldt med medlidenhed, men med beundring. Over deres livskraft, gåpåmod og glæden ved de få ting, de har. De lever under nogle vilkår, der svarer til 1200-tallet i Danmark, men de lever et meningsfuldt liv, for de kæmper og klarer sig", fortæller Jannik Boberg-Ans.

Han er på ingen måde ked af at tage sit arbejde med på ferie, for han er ikke - som tidligere antydte - tiltrukket af hverken charter- eller oplevelsesferier.

"Normalt når man taler om kulturelle oplevelser, så taler man om monumenter, dødeting. Det er sjældent, at man får lejlighed til at komme ind

under huden på folk, se ind i folkesjælen på et land. Men det giver det her arbejde mig mulighed for. Jeg får lov til at se helt ind i det dybeste af den menneskelige natur".

Når journalisten spørger til kram og tårer i øjnene, flytter Jannik Boberg-Ans sig lidt i sædet. Det er ikke der, han helst vil hen.

"Selvfølgelig bliver man hele tiden rørt. Fornemmelsen af, at tårerne presser sig på, er der måske nok. Men jeg tror, at mange af de her mennesker ville blive mindst lige så chokerede som ved selve operationen, hvis jeg begyndte at kramme på dem. Jeg vil hellere forholde mig ydmyg og se, hvordan de reagerer".

Øjenlægen er udmærket klar over, at hans arbejde er en øjendråbe i verdensoceanet. At der for hver 100 mennesker, han hjælper, sikkert står 100.000 flere, der ikke får samme hjælp.

"Det er utopi at tro, at man kan hjælpe alle. Det er odelæggende at sætte sig urealistiske mål. Det, man får mest ud af, er at hjælpe folk omkring en", siger han. Og understreger samtidig, at de faktisk nåede alle dem, der sad i kø i

Jogbuda.

Når han en dag hænger den grønne plastichætte på hylden for sidste gang, vil han skrue op for rejserne. "Hellere det end at spille golf", griner han.

Sammen med sin kone og Peter Vangsted drømmer han også om en dag at etablere et hospital et af de steder, hvor behovet er størst. Men foreløbig går turen til Myanmar i januar 2015.

Jannik Boberg-Ans holder foredrag på Schæffergården onsdag den 19. marts kl. 19-21. Foredraget handler om muligheder inden for synskirurgien i dag - bl.a. med deltagelse af 70-årige Jes Brayd, der efter en operation har fået sit naturlige syn igen - men Jannik Boberg-Ans vil også fortælle om sin tur til Nepal.

Deltagere har mulighed for at aflevere deres aftagne briller, som han så vil uddele til værdigt trængende på fremtidige rejser. Man er også velkommen til at støtte 'Red Synet', den forening, Jannik Boberg-Ans, hans kone og Peter Vangsted har startet.

Alle er velkomne til foredraget på Schæffergården, og deltagelse er gratis. EuroEyes byder på kaffe og te. Tilmelding kan ske på tlf. 7027 4553.

CHARLOTTE

Pieszak

Emmely Dress kr. 799,-

Barbara Jeans Wash San Marino kr. 999,-

Strandvejen 189 · 2900 Hellerup · Tlf. 5280 1242
Åbningstider: Mandag - Fredag 11.00 - 17.30 · Lørdag 10.00 - 14.00

BAUM UND PFERDGARTEN · CUSTOMMADE · STELLA NOVA · WHITE · PLUS FINE · WE LOVE JEANS · PEISZAK

Kvinden i forgrunden fik sat ansigter på sin svigerdatter og sine børnebørn efter operationen. Foto: Claudia Dons